

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

ZLEW

O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

Pierwszym słownikiem, w którym pojawia się opis słowa ZLEW w takim znaczeniu, jakiego dziś używamy, jest tzw. Słownik warszawski z lat 1900-1927. Wcześniej ZLEW traktowany jak synonim określenia ZLEPEK (np. zlew różnych pojęć) lub ZLEWNIA (zlewnia rzeki, czyli wszystkie rzeczki, strumyki i potoki spływające do jednej rzeki). Dopiero w Słowniku warszawskim wśród pięciu – bardzo specjalistycznych – definicji wyrazu ZLEW znajduje się również taka: „Misa do zlewania pomyj, przytwierdzona do ściany i połączona rurą z kanałem”. Tak właśnie wyglądał i do tego służył XIXwieczny ZLEW. Jeszcze na początku XX w. najczęściej spotykało się zlew podwórzowy, którym była „skrzynka na nóżkach, z dziurkowanym dnem, postawiona na rynsztoku – do zlewania pomyj”. Obecnie ZLEW definiowany jest jako ‘metalowa miska przytwierdzona do ściany i podłączona do rury odpływowej’, a więc pomija się funkcję, jaką ma pełnić ten sprzęt. Wynika to po części z uzusu: o ile w języku ogólnym ZLEW jest ściśle kojarzony z kuchnią i zmywaniem naczyń, o tyle w mówionym języku branżowym (gwarze hydraulików) ZLEW funkcjonuje często jako synonim umywalki albo jako ogólne określenie „misy z odpływem”. W języku technicznym natomiast na określenie tego samego sprzętu używa się nazwy ZLEWOZMYWAK.